

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

Sosiaali- ja terveysministeriön ja
Sosiaaliturva-asioiden
muutoksenhakulautakunnan
tulossopimus vuodelle 2019

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Helsinki 2019

Sisällys

1. VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET JA HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO.....	3
2. HALLINNONALAN YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET	4
3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS	4
3.1 Tuotokset ja laadun hallinta.....	4
3.2 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	7
3.3 Toiminnallinen tehokkuus.....	8
4. RAHOITUS.....	9
5. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA.....	9

1. VALTIOKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET JA HALLITUSOHJELMAN TOIMEENPANO

SAMU:n suoritteet, valitusten ja poistohakemusten johdosta annetut päätökset, ovat maksuttomia. Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ja Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta (SAMU) sopivat tässä tulossopimuksessa vuodelle 2019 asetettavista tulostavoitteista ja resursseista. Tulossopimuskaudella tulossopimusta tarkistetaan vuosittain vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä. Hallituksen tai ministereiden toimeksiannoista tai muista tulossopimukseen sisällyttämistä tehtävistä sovitaan erikseen STM:n ja laitoksen johdon tasolla.

Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta on muodostettu yhdistämällä sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta ja työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta 1.1.2018 alkaen.

Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta on lakisääteinen sosiaalivakuutuksen erikoistuomioistuimeen rinnastuva riippumaton ja itsenäinen muutoksenhakuelin, joka ottaa kantaa Kansaneläkelaitoksen, työpaikkakassojen, Koulutusrahaston, työttömyyskassojen, Työttömyysvakuutusrahaston, ELY-keskusten ja TE-toimistojen antamiin päätöksiin. Lautakunnan toiminnasta säädetään laissa sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta (1299/2006) ja määrätään sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan työjärjestyksessä.

Lautakunnan on tehtävänä yksittäisten valitusasioiden ratkaiseminen, eli oikeusturvan tarjoaminen kansalaisille, jotka ovat tyytymättömiä ensimmäisen asteen päätöksentekijän antamaan päätökseen. Lisäksi lautakunnassa käsitellään lainvoimaisten päätösten poistohakemukset.

STM:n ohjaus perustuu hallitusohjelmaan, julkisen talouden suunnitelmaan ja siihen sisältyvän valtiontalouden kehyspäätöksen sekä valtioneuvoston toimintasuunnitelmaan strategisen hallitusohjelman toimeenpanemiseksi sekä lautakunnalle lainsäädännössä annettuihin tehtäviin. STM on laatinut näiden pohjalta nelivuotisen hallinnonalan hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelman, joka on tulossopimusten perustana.

Hallitusohjelman viisi strategista tavoitetta ovat kestävä kasvu ja julkinen talous, työllisyys ja kilpailukyky, osaaminen ja koulutus, hyvinvointi ja terveys, biotalous ja puhtaat ratkaisut sekä digitalisaatio, kokeilut ja normien purkaminen sekä rakennepoliittiset uudistukset.

Hallitusohjelman strategisille tavoitteille on määritelty kärkihankkeet, joilla tavoitteiden saavuttaminen varmistetaan. Kärkihankkeille on määritelty kuva lähtötilanteesta, toimenpiteet, panostukset, aikataulut ja vastuut sekä onnistumisen mittarit ja tietotarpeet.

STM:n koordinoitavastuulla on strateginen painopistealue Hyvinvointi ja terveys ja sen viisi kärkihanketta.

Muiden hallinnonalan koordinaatiovastuulla olevista kärkihankkeista SAMU osallistuu digitaalisaatio, kokeilut ja normien purku -kärkihankkeeseen.

SAMU käy vuoden 2019 aikana läpi tärkeimmät kansalais- ja yhteisöasiakkaille tarjotut palvelut varmistaen palvelujen asiakaslähtöisyyden ja määrittelemällä keskeisimmille palveluille palvelulupauksen. Palvelulupauksessa nimetään palvelulupauksen piiriin kuuluvat palvelut, määritetään tavoiteaikataulu prosessin alkamisesta prosessin päättymiseen ja kuvataan palveluiden lopputuotteet.

Lautakunta on muuttamassa uusiin toimitiloihin vuoden 2019 loppupuolella. Lautakuntien yhdistämiseen liittyvät työt sekä sähköiseen asiakirjanhallintaan liittynyt valmistelu ja käyttöönotto ovat vaatineet lautakunnilta paljon resursseja.

SAMU:n strategiana on edistää muutoksenhakijoiden oikeusturvaa toimeentuloa koskevissa asioissa tuottamalla mahdollisimman nopeasti oikeita, yhdenmukaisia ja yksilöllisesti perusteltuja päätöksiä. Lautakunnan toiminnan onnistumista mitataan seuraamalla vakuutusosoikeudessa käsiteltyjen lautakunnan päätösten muutosprosenttia, kanteluiden määrää ja lautakunnan käsittelyaika.

Strategisissa hankkeissa toteutetaan sukupuolivaikutusten arviointi.

2. HALLINNONALAN YHTEISKUNNALLISET VAIKUTTAVUUSTAVOITTEET

SAMU:n yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet perustuvat hallitusohjelmassa määriteltyihin yhteisiin yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin ja STM:n hallinnonalan yleisiin vaikuttavuustavoitteisiin.

SAMU:n yhteiskunnallista vaikuttavuutta arvioidaan kahden vaikuttavuustavoitteen, kansalaisten oikeusturvan edistämisen sekä käsittelyjen ja ratkaisujen yhdenmukaisuuden turvaamisen, perusteella.

3. TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS

Toiminnallinen tuloksellisuus jakautuu tuotokseen ja laadunhallintaan ja toiminnalliseen tehokkuuteen. Lisäksi luku sisältää henkisten voimavarojen hallintaa ja kehittymistä koskevat hallinnonalan yhteiset tavoitteet.

3.1 TUOTOKSET JA LAADUN HALLINTA

Vuoden 2019 alkaessa sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan tulevaisuudennäkymät ovat haastavia, sillä käsittelyajat ovat edelleen liian pitkiä ja lautakuntaa työllistää aiemmin syntyneen käsittelyruuhkan purku. Valitusmäärät ovat kokonaisuudessaan hieman kasvaneet. Osassa asiaryhmiä vireille tulevien asioiden määrät ovat vähentyneet ja osassa kasvaneet. Eri suuntiin vaikuttavia tekijöitä ovat olleet etuuksien myöntöedellytyksiä tiukentanut lainsäädäntö ja toisaalta yleinen taloustilanteen parantuminen yhteiskunnassa. Asiamääriä on kasvattanut myös poistohakemusten määrän

lisääntyminen. Lautakunnassa on paljon määräaikaisia henkilöitä, joista osa vakinaistetaan vuoden 2019 aikana. Vuoden 2019 alussa yhdistyneen lautakunnan toiminnan uskotaan olevan vakiintunutta. Vuoden 2018 aikana käsittelyaika on ollut laskusuunnassa ja aiemmin syntynyttä ruuhkaa on alettu purkaa.

Vuonna 2019 siirrytään uusiin valtion omistamiin toimitiloihin ja SAMU:n toimitilatehokkuus kasvaa merkittävästi. Sähköinen asianhallintajärjestelmä on täysimääräisesti käytössä ja sen kehittämistä jatketaan. SAMU:ssa otetaan käyttöön Valtti-työasemapalvelut 2019 alussa. Tavoitteena on tehostaa tietotekniikan hyväksikäyttöä ja vapauttaa henkilöresursseja SAMU:n ydintoiminnan käyttöön.

Vuonna 2019 selvitetään mahdolliset lainsäädännön muutostarpeet SAMU:n toiminnan kehittämiseksi. Tarkoitus on arvioida asioiden käsittely- ja ratkaisuprosesseja erityisesti huomioiden SAMU:ssa käsiteltävien asioiden suuret volyymit. Samalla toimintaa pyritään kehittämään ja sujuvoittamaan arvioimalla SAMU:n sisäisiä työprosesseja. Tässä yhteydessä selvitetään ainakin mahdollisuudet keventää ratkaisukokoonpanoja joissain asiaryhmissä ja yksimielisten asioiden ratkaiseminen ilman kokousta.

Vuonna 2018 arvioidaan tulevan vireille noin 40 000 asiaa eli hieman edellistä vuotta enemmän uusia asioita. Näistä asioista arvioidaan ratkaistavan 41 000 asiaa, joten ratkaisemattomien asioiden ruuhkaa hieman puretaan. Vuoden 2018 lopussa ratkaisemattomia asioita arvioidaan olevan 25 500.

SAMU:lle on myönnetty vuoden 2019 talousarviossa 8 334 000 euron suuruinen määräraha. Lautakunnalle asetettu taloudellisuuden tavoite vuodelle 2019 on laskettu 8 334 000 euron määrärahan ja 42 000 ratkaisun perusteella. Lautakunnalle asetettu tuottavuustavoite on laskettu sen perusteella, että lautakunta ratkaisee 42 000 valitusta 104 henkilötyövuotta vastaavalla panoksella. Vuonna 2019 vireille arvioidaan tulevan 41 000 asiaa.

SAMU:n suoritteita ovat valitusasioihin ja poistohakemuksiin tehdyt päätökset. SAMU:n tavoitteena on lautakuntien yhdistymisen, uudelleen organisoinnin, lisähenkilöstön sekä uusien keinojen avulla käsitellä saapuvista asioista niin paljon kuin mahdollista.

SAMU:n päätösten laatua ja yhdenmukaisuutta mitataan ylimmän muutoksenhakuasteen eli vakuutusosoikeuden muutosasteella sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan päätöksistä tehdyistä valituksista.

Palvelukykyä ja laatua mitataan myös asioiden käsittelyajalla. Vuoden keskimääräisen käsittelyajan lisäksi seurataan joulukuun käsittelyaikaa, joka kuvaa käsittelyajan kehitystä.

Suoritteet ja julkishyödykkeet	Toteuma 2018 (arvio)	Tulostavoite 2019
vireille tulleet asiat, kpl	40 000	41 000
ratkaistut asiat, kpl	41 000	42 000
Palvelukyky ja laatu		
keskimääräinen käsittelyaika, kk	8,5	7
joulukuun käsittelyaika, kk	8	7
kanteluiden määrä	kanteluiden määrä pysyy vähäisenä	kanteluiden määrä pysyy vähäisenä
päätösten muutosaste vakuutusosoikeudessa, prosenttia (%)	valitusten muutosprosentti enintään 15	valitusten muutosprosentti enintään 15
viivästysmaksun määrääminen lautakunnasta johtuvasta syystä, vakuutusosoikeuden päätösten määrä	vähäinen määrä	vähäinen määrä
Suoritteet ja julkishyödykkeet	Toteuma 2018 (arvio)	Tulostavoite 2019
vireille tulleet asiat, kpl	40 000	41 000
ratkaistut asiat, kpl	41 000	42 000
Palvelukyky ja laatu		
keskimääräinen käsittelyaika, kk	8,5	7
joulukuun käsittelyaika, kk	8	7
kanteluiden määrä	kanteluiden määrä pysyy vähäisenä	kanteluiden määrä pysyy vähäisenä
päätösten muutosaste vakuutusosoikeudessa, prosenttia (%)	valitusten muutosprosentti enintään 15	valitusten muutosprosentti enintään 15
viivästysmaksun määrääminen lautakunnasta johtuvasta syystä, vakuutusosoikeuden päätösten määrä	vähäinen määrä	vähäinen määrä

STR 3

Digitalisaatio, kokeilut ja normien purku	Arvio 2018	Tulostavoite 2019
Kärkihanke: digitalisoidaan julkiset palvelut		
Kokonaisarkkitehtuurimenetelmän (KA) käyttö	SAMU aloittaa KA-työn tekemisen osana sähköistä asianhallintaprojektia.	Kokonaisarkkitehtuurimenetelmä on käytössä osana normaalia toiminnan suunnittelua ja kehittämistä.
Tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntämisen tehostaminen	Uusi järjestelmä on käytössä ja tehostaa toimintaa.	Uusi järjestelmä on käytössä ja tehostaa toimintaa.
Tuottavuuden kehittyminen	Viraston tuottavuuden keskimääräinen vuosimuutos on positiivinen (yli 0)	Viraston tuottavuuden keskimääräinen vuosimuutos on positiivinen (yli 0)
<ul style="list-style-type: none"> ratkaisujen lukumäärä lkm/htv ratkaisujen hinta € 	<p>378</p> <p>220</p>	<p>404</p> <p>200</p>
Kannattavuus		
SAMU:n suoritteet, eli valitusten ja poistohakemusten johdosta annetut päätökset, ovat maksuttomia.		

Oikeusturvan uskottavuuden, luotettavuuden ja läpinäkyvyyden lisäämiseksi internet-sivujen yhteydessä olevan julkisen oikeustapausrekisterin päivittäminen tulee vakiinnuttaa.

3.2 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

SAMU:ssa jatketaan toiminnan tehostamista seuraavasti:

- henkilöstön osaamista ja ammattitaitoa ylläpidetään tarkoituksenmukaisella, työhön liittyvällä koulutuksella ja työhön perehdyttämisellä sekä
- henkilöstön työhyvinvointia tukevia toimenpiteitä jatketaan edelleen.

Henkilöstön hankinnan, kohdentamisen ja palveluksessa pitämisen järjestämiseksi suunnitelmallisesti:

- SAMU:n tulee edelleen kehittää henkilöstörakennettaan ja toimintatapojaan valitusasioiden ja poistohakemuksien ruuhkan purkamiseksi. Ruuhkan purkamisen edellyttämät henkilöstöjärjestelyt henkilöstön rakenteen, tehtäväjaon ja toimintakäytäntöjen osalta tulee varmistaa.
- SAMU kiinnittää huomiota erityisesti johtamisen ja esimiestyön, osaamisen sekä työkyvyn kehittämiseen.

	Tulostavoite 2019	Tavoitetila 2016 - 2019
1. työtyytyväisyysbarometrin kokonaisindeksi	Vähintään 3,5 (70)	Vähintään 3,5 (70)
2. sairauspoissaolojen määrä (pv/htv)	Enintään 7,5 pv/htv	Enintään 7,5 pv/htv
3. eläkkeelle siirtymisen keski-ikä ¹ (vuotta)	Vähintään 64,8 v	Vähintään 64,8 v
4. työkyvyttömyyseläkkeelle jäävien osuus (% henkilöstöstä)	Enintään 0,3 %	Enintään 0,3 %

¹ Sisältää kaikki eläkkeet, myös työkyvyttömyyseläkkeet.

3.3 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut koko hallinnonalalle seuraavat yhteiset tavoitteet:

	Tulostavoite 2019	Tavoitetila 2019
Hallinnonalan yhteiset ICT hankkeet	Virasto/laitos ottaa käyttöön Valtorin tuotteistetut ratkaisut soveltuvin osin. Tiedonhallintalain toimeenpano.	Hallinnonalan tietohallinnon 2017 linjaukset sekä JulkiCT- strategia toimeenpantu. Valtorin yhteiset ICT-palvelut käytössä. Korotettu tietoturvasaso saavutettu 2017 ja virasto tuottaa kyberturvallisuuden tilannekuvaa.
Virastolla on valtion hankintatoimen kehittämishankkeen (HANKO) mallin mukainen ohje viraston hankintatoimen ohjauksesta ja organisoinnista. Se sisältää erityisesti hankintojen suunnittelun ja valmistelun osana toiminnan ja talouden suunnittelua.		Ohjeen käyttö on vakiintunut ja hankintojen suunnittelua hyödynnetään täysimääräisesti osana toiminnan ja talouden suunnittelua.
Valtion toimitilastrategian mukainen tilatehokkuus saavutetaan vuoteen 2019 mennessä.	Lautakunta muuttaa uusiin toimitiloihin (monitilaratkaisu).	Toimitilatehokkuudessa on toimistotilojen osalta päästy 18 neliöön/henkilö

4. RAHOITUS

Tulostavoitteet on asetettu siten, että ne on mahdollista saavuttaa SAMU:n käytettävissä olevalla rahoituksella. SAMU:lle on vuoden 2019 talousarviossa myönnetty 8 334 000 euroa.

SAMU:n rahoitus vuodesta 2017 alkaen:

Toimintamenot	2017 toteuma ²	2018 arvio	2019 suunnitelma	2020 jts	2021 jts	2022 jts
Menot (1 000 euroa)	8 236	8 646	8 334	8 165	8 165	8 165
Talousarvio/kehys	8 429	7 992	8 334	8 400	8 400	8 400
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	1 528	1 775*				
Siirtynyt/siirtyvä seuraavalle vuodelle	2 571	1 400				

* sisältää 330 000 euroa muuttokustannuksiin myönnettyä määrärahaa

5. TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Tulossopimuskauden kokonaisarviointi käynnistetään loppukaudesta. Ministeriö sopii erikseen laitoksen kanssa arviointimenettelystä.

Tulossopimuksen budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan STM:n tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa. Tulossopimuksen toteutumista arvioidaan ministeriön antamassa tilinpäätöskannanotossa toimintavuotta seuraavan vuoden kesäkuussa, muussa tulosarvioinnissa sekä osapuolten kesken niin sopiessa myös sopimuskauden aikana.

SAMU:n tulee Valtiokonttorin määräyksessä mainitussa määräajassa julkaista tavoite- ja toteumatietonsa Netra-tulostietojärjestelmässä. Tulossopimus ja muut suunnittelun ja seurannan asiakirjat tulee viedä omalle asiakirjasivulle internettiin.

Tulossopimuksen ja siinä asetettujen tulostavoitteiden arvioinnissa käytetään asteikkoa 1-5:

1. Tulostavoitetta ei ole edistetty toimintavuonna.
2. Tulostavoite on osittain toteutunut.
3. Tulostavoite on toteutunut lähes tulossopimuksessa suunnitellun mukaisesti.
4. Tulostavoite on saavutettu tavoitteen mukaisesti
5. Tulostavoite on saavutettu ja ylitetty huomattavasti.

² SOMLA + TTLK

Tavoitetason saavuttaminen oikeuttaa arvosanaan "hyvä" (4). Arvosana viisi (5) edellyttää tavoitteen merkittävää ylitystä, joka tukee ministeriön strategiaa ja ylityksestä on erityistä hyötyä ministeriön strategian toteutuksessa.

Numeerisesti ilmaistuissa tavoitteissa käytetään ministeriön ja laitoksen kanssa yhteisesti sovittua vaihteluväliä kullekin arvosanalle. SAMU laatii kunkin vuoden syyskuun 15. päivän mennessä määrärahan riittävyttä koskevan raportin yhteydessä tiiviin arvion tulossopimuksen toteutumisesta. Raportin tulee sisältää analyysi niistä toimintavuoden tavoitteista, joiden toteutuksessa on ongelmia, viivästyksiä tai muita seuraavan vuoden tulossopimuksen laatimiseen vaikuttavia tekijöitä. Ministeriö ohjeistaa raportointia erikseen.

Laitoksen resurssien riittävyttä toimintavuonna seurataan määrärahojen riittävyttä koskevien raporttien avulla.

Tämän lisäksi vuonna 2019 jatketaan käytäntöä, jonka mukaan SAMU raportoi ministeriöön toimintavuoden tulostavoitteiden toteutumisesta kuukauden välein toimitettavilla seurantaraporteilla.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

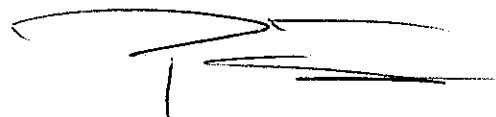
Helsingissä 15 päivänä tammikuuta 2019

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Pirkko Mattila

Sosiaali- ja terveysministeri

Päivi Sillanaukee

Kansliapäällikkö

SOSIAALITURVA-ASIOIDEN MUUTOKSENHAKULAUTAKUNTA

Silja Romo

Puheenjohtaja

LIITE /SAMU: Erittely henkilöstöstä

Henkilötyövuosierittely	2018 toteuma	2019 arvio	2020 arvio	2021 arvio	2022 arvio
Henkilötyövuodet yhteensä, josta	104	104	104	104	104
- maksullinen toiminta	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole
- yhteisrahoitteinen toiminta	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole	ei ole

